

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури 4

Освітня програма **Польська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014.033 Слов'янські мови і літератури (переклад
включно), перша – польська**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни		Історія української літератури 4.	
Викладач (-і)		Вівчарик Наталія Михайлівна	
Контактний телефон викладача		(0342)596074	
E-mail викладача		vivcharik@ukr.net	
Формат дисципліни		Лекції, практичні, самостійна робота	
Обсяг дисципліни		Кредити ЄКТС – 3 (90 годин).	
Посилання на сайт дистанційного навчання		http://www.d-learn.pu.if.ua/	
Консультації		Очні консультації: 30 год. Понеділок 13.30-15.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота з 11.30-13.30.	
2. Анотація до курсу			
Дисципліна «Історія української літератури» належить до вибірових дисциплін і вивчається студентами спеціальності «Слов'янські мови і літератури» з другого курсу (четвертий семестр) і має на меті дати розуміння логіки розвитку українського літературного процесу 40-60-их років XIX століття, проілюструвати взаємодію різних літературних напрямів і стилів, специфіку утвердження реалізму як домінуючого методу середини XIX століття, особливості формування його жанрової системи та функціонування різних стилевих течій, а також становлення індивідуальних творчих методів, у першу чергу – творчого методу Т.Г.Шевченка.			
3. Мета та цілі курсу			
Поглибити знання з теорії та історії української літератури, простежити особливості розвитку поезії і прози шевченківського та пошевченківського періоду, розглянути особливості поезики художніх творів.			
Забезпечити фахову підготовку з української літератури, розвинути практичні уміння аналізувати твір, зокрема у порівняльному ключі.			
4. Результати навчання (компетентності)			
У результаті вивчення курсу «Історія української літератури» ви (студенти) зможете набути:			
1. Вміння аналізувати ідейно-художні особливості творів			
2. Навики залучати до роботи й опрацьовувати наукові праці.			
3. Здатність визначати та охарактеризувати стиль письменників.			
4. Здатність простежувати прояви автобіографізму в творчому доробку митців.			
5. Здатність використовувати й залучати до роботи нові інформаційні технології.			
6. Здатність працювати у групах, досліджуючи конкретну проблему.			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		12	
Практичні заняття		18	
Самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий

Четвертий	035 Філологія	Другий	Вибіркова		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін викон.
Модуль 1. Тенденції розвитку української літератури 40-х рр. XIX століття. Тема 1. Творчість Т. Шевченка та її вивчення у школі. 1. Дитинство та юність Т. Шевченка: штрихи до портрету. 2. Рання творчість поета. «Кобзар» 1840 р., його епохальне значення для української літератури, аналіз збірки. 3. Творчість періоду «трьох літ». 4. Виразність авторської позиції в період заслання. 5. Творчість Т. Шевченка в літературознавчій науці (огляд праць). 6. Вивчення творчості Т. Шевченка на уроках української літератури, зокрема у 9 класі.	Вступна лекція Практичне заняття із залученням мультимед. Перегляд уривку фільму «Мій Шевченко»	Бернадська Н. Творчість Тараса Шевченка у шкільній парадигмі: до проблеми вивчення української літератури. <i>Дивослово</i> . 2019. № 5. С. 52-54. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 720 с. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. К. : Обереги, 2004. 480 с. Грабович Г. Шевченко, якого ми не знаємо (з проблематики символічної автобіографії та сучасної рецепції поета). К. : Критика, 2000. 317 с. Пантелеймон Куліш. Слово	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літ. Ознайомитися зі статтями: Джуган І. Урок компаративного аналізу «Два генія однієї епохи». 9-й клас : Т.Г.Шевченко та М.Ю.Лермонтов. <i>Зарубіжна література в школі</i> . 2015. № 7-8. С. 23-29; Ходацька О. Тарас Шевченко-геній і людина. Нове прочитання творів Кобзаря. Українська література, 9 клас. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2018. № 3. С. 43-45;	Максим. оцінка – 5.	Два тижні

		над гробом Шевченка. https://www.youtube.com/watch?v=zpQZw9gLDOU	Марченко Н. Вивчення творчості Шевченка у школі: від вульгарно-ідеологічного до художньо-естетичного. <i>Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах</i> . 2009. № 2. С. 46-59. (2 години). Перегляд фільму «Мій Шевченко». <i>Спецпроект Юрія Макарова</i> 1 частина (1 година). Нові факти із біографії Т.Шевченка.		
Тема 2. Балади 20-х рр. XIX ст. і балади Т. Шевченка 1837-1843 рр. 1. Балада як літературний жанр. Балада в українській літературі дошевченківського періоду. 2. «Причинна» Т. Шевченка і балада «Молодиця» Л. Боровиковського: спроба порівняльного аналізу.	Проблемна лекція. Практичне заняття з музичним супровод.	Павлів І. Балада Шевченка «Причинна». Урок літератури в 9 класі. <i>Дивослово</i> . 2010. № 3. С. 32-38. Панчук О. Як протистояти злу. Жанр балади у творчості Тараса Шевченка. «Причинна» як зразок баладної поезії. <i>Дивослово</i> .	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літ. Прочитати балади. Послухати їх музичне виконання (1 год). Вивчити напам'ять уривок на вибір (1 год). Законспектувати: Франко І. «Тополя» Тараса Шевченка» (1 год).	Максим. оцінка – 5.	Два тижні

Художньо-естетичний зміст. 3. Продовження розробки мотивів розлуки і смерті дівчини в баладі «Тополя». Розкриття соціальної нерівності у творі. Обрамлення сюжету картинами природи. І. Франко про баладу. Порівняльний аналіз балади «Тополя» і балади А. Міцкевича «Утеча». 4. Балада «Утоплена»: сюжет, спільні мотиви з оповіданням М. Гоголя «Майська ніч, або утоплена».		2009. № 3. С. 39-42. Кравченко В. Образна символіка у баладах Тараса Шевченка. Дивослово. 2001. №7. С. 5-7. Нахлік Є. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. Л. : НАН України. Ін-т літератури ім. Т.Шевченка 2003. 368 с. Франко І. «Тополя» Т.Шевченка. <i>Франко І. Зібр.творів: У 50 т.</i> К. : Наук, думка, 1980. Т. 28. С. 73-88.			
Тема для самостійного опрацювання. Еволюція образу жінки-матері у творчості Т. Шевченка. 1. Сюжет, композиція соціально-побутової поеми «Катерина». Характеротворення образів. Оцінка героїні І. Франком. Порівняльна характеристика із головною героїнею повісті Г. Квітки-	Самостійна робота	Крухмаль В. Образ жінки-матері у творчості Тараса Шевченка. Поема «Катерина». Українська література в загальноосвітній школі. 2010. № 2. С. 23-24. Данілеско О. Роздуми над «Катериною» Тараса Шевченка: чи любили батьки свою дочку?	Законспект. праці І.Франка «Женщина-мати в поемах Шевченка»; «Наймичка»; Шевченкова «Марія» (2 год).	Максим. оцінка – 10.	Протягом Місяця.

Основ'яненка «Сердешна Оксана». 2. Материнський подвиг вдови в романтичній фольклорно- пісенній поемі «Сова». 3. Наймичка» як етапний твір у розвитку Шевченкового психологічного реалізму. 4. Сила образу безіменної матері-страдниці з поеми «Неофіти». 5. Сюжет і композиція біблійно- філософської поеми «Марія». Порівняльний аналіз Шевченкового твору з відповідною частиною Біблії, де йдеться про народження і місію Ісуса Христа.		<i>Українська література в загальноосвіт- ній школі. 2008. № 2. С. 8-11.</i> Франко І. «Женщина- мати в поемах Шевченка». <i>Франко І. Зібр. творів: У 50 т. Т.26. К. : Наук, думка, 1980. С.153-154.</i> Франко І. «Наймичка» Шевченка. Там же. Т. 29. С. 447-469. Франко І. Шевченкова «Марія». Там же. Т. 39. С. 300-309.			
Тема для самостійного опрацювання. Повісті Т. Шевченка. «Наймичка», «Варнак», «Княгиня», «Музикант», «Нещасний», «Капітанша», «Близнюки», «Художник», «Прогулянка з задоволенням і не без моралі».	Самостійна робота	Боронь О. Спадщина Кобзаря Дармограя: джерела, типологія та інтертекст Шевченкових повістей. (Монографія). Київ : Критика, 2017. 496 с. Боронь О. Поет і його проза: генеза, с емантика і реце пція	Опрацювати рекомендова- ну літературу. Прочитати повісті Т. Шевченка (4 год).	Максим. оцінка – 10.	Протягом семестру

		Шевченкової творчості [Збірка статей]. К. : Критика, 2015. 344 с. Бронь О. Повісті Тараса Шевченка і західноєвропейські літератури. Рецепція та інтертекстуальні зв'язки. К. : Критика, 2014. 157 с. Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 12 т. / [редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін.]. К. : Наук. думка, 2001.			
Тема для самостійного опрацювання. Фольклорні мотиви й народні обряди у творчості Шевченка. Повідомлення або реферат.	Самостійна робота	Корчева Т. Чи був справедливий вирок жінці-покритці тогочасного суспільства? За поемою Т.Г.Шевченка «Катерина». [Інтегрований урок українська література-правознавство, 9 клас]. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2016. № 11. С. 34-42. Барабаш Ю., Бронь О., Дзюба І. та ін. Теми і мотиви поезії Тараса Шевченка. К. :	Підготувати повідомлення або реферати на тему: «Народні обряди у творчості Шевченка» або «Фольклорні мотиви у творчості Шевченка» (4 год).	Максим. оцінка – 10.	Протягом семестру

		Наукова думка, 2008. 376 с.			
Тема для самостійного опрацювання. Синтетичний характер літературної і художньої спадщини Т. Шевченка. Альбом «Живописна Україна». Техніка офорту.	Самостійна робота	Мікус Л. Тарас Шевченко. Художник з душею поета. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2015. № 6. С. 13-17. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. К. : Наукова думка, 2008. 544 с. Жила С. Збагачувальна енергія живопису і графіки у процесі вивчення української літератури. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i> . 2009. № 3. С. 10-12.	Опрацювати статтю: Чуйко Т. «Катерино, серце моє!» Інтегрований аналіз образу жінки в поетичній і малярській творчості Тараса Шевченка. <i>Дивослово</i> . 2014. № 5. С. 2-13. Знайти суголосні мотиви у поетичній та художній творчості Т. Шевченка (2 год).	Максим. оцінка – 10.	Протягом семестру
Модуль 2. Періодизація творчості Т. Шевченка. Тема 3. Ранній Шевченко як поет-романтик. 1. Романтична концепція митця у творах Т. Шевченка «Думи мої, думи мої», «Перебендя», «До Основ'яненка», їх жанрова своєрідність. 2. Рання історична	Лекція прес-конференція Практичне заняття.	Денисенко Н. Тарас Шевченко. «Думи мої, думи». Українська література, 8-й клас. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2014. № 16-18. С. 17-22. Тарас Шевченко «Гайдамаки».	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літ. Вивчити теоретичні поняття та їх визначення: романтизм, елегія, балада, фольклоризм, паралелізм та ін. (1 год). Т. Бовсунів-	Максим. оцінка – 5.	Два тижні

морфологізація як вираження національної туги за героїчним минулим (поеми «Тарасова ніч», «Іван Підкова», «Гамалія»), їх герої, образ України, естетична роль антитези, романтичних пейзажів, багатство ритміки. 3. Джерела, сюжет і композиція романтичної героїко-історичної поеми «Гайдамаки»: а) романтична гіперболізація характерів; б) образ Гонти як трагедійний образ ідеального героя-патріота; в) поетика твору; г) «Гайдамаки» Т. Шевченка і «Тарас Бульба» М. Гоголя. Порівняльна характеристика. 4. Естетична природа романтизму Шевченка.		Складність історичної долі українського народу. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2014. № 5. С. 58-63. Наливайко Д. Шевченко в контексті романтизму і націоналізму. <i>Наливайко Д. Теорія літератури й компаративіс-ка</i>. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 197-225. Нахлік Є. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. Л. : НАН України. Ін-т літератури ім.Т.Шевченка, 2003. 569 с. Літературозн. словник-довідник / Редкол.: Роман Гром'як, Юрій Ковалів. Київ : Академія, 1997. 749 с.	ської «Тема мовчазного пророка в українському романтизмі: Шевченко, Куліш». <i>Дивослово</i>. 1997. № 3. С. 3-8. (2 год). Іванцова Л. Тарас Шевченко. «Іван Підкова». Урок у 6 класі. <i>Дивослово</i>. 2015. № 3. С. 12-14. (2 год).		
Тема 4. Лірика Т. Шевченка періоду «трьох літ». Контрольна робота на практичному занятті (30 хв).	Практичне у заняття, робота в групах.	Голик О. Крик болю волелюбної душі. Осмислення минулого і сучасного у творі	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літ. Ознайомитися зі статтями: Голик О. «І	Максим. оцінка – 20.	Два тижні

1. Загальна характеристика життя і творчості Т. Шевченка періоду «трьох літ». Збірка «Три літа» як ідейно-тематичний цикл. Нові риси в ліриці періоду «трьох літ» у порівнянні з попередньою лірикою. 2. Ідейно-художній аналіз ліричних творів на історичні теми: структура, символіка образів, тропи. Вияв у поезії «Розрита могила» протесту проти соціального і національного гноблення. Оцінка Б.Хмельницького. 3. Поезія «Чигирине, Чигирине» як зразок громадянської лірики: жанр, композиція твору, розгортання сюжету, особливості віршування. Історіософські візії в поезії «Стоїть в селі Суботові». 4. Виступ Т. Шевченка проти фальсифікації минулого України в поезії «Холодний яр».		Т.Г.Шевченка «Чигирине, Чигирине...». <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2016. № 2. С. 46-48. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й націософська парадигма. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2004. 181 с.	повіє вогонь новий з Холодного Яру». Т. Шевченко «Холодний Яр». Утвердження поета на революційно-демократичних і реалістичних позиціях. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2017. № 3. С. 37-39. Дубок Т. Урок на тему «Образ Богдана Хмельницького в історії та літературі»: [бінарний урок з історії України та української літератури, 8 клас]. <i>Історія в сучасній школі</i>. 2012. № 10. С. 2-8. Зробити дійсно-художній аналіз одного з віршів на історичну тематику: структура, символіка образів, тропи (2 год).		
--	--	--	---	--	--

Тема для самостійного опрацювання. Незламність Шевченка в період заслання (на матеріалі поезій та «Щоденника»).	Самостійна робота	Хохрін Л. Т.Г.Шевченко «Садок вишневий коло хати». Картини природи у сприйманні поета. <i>Українська мова та література</i>. 2017. № 3-4. С. 19-21. Тарас Шевченко як визначний поет, людина і громадянин. <i>Українська література</i>, 8 клас. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2017. № 3. С. 32-36. Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 12 т. / [редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін.]. К. : Наук. думка, 2001. Т. 5: Щоденник. Автобіографія. Статті. Археологічні нотатки. Букварь южнорусский. Записи народної творчості. 496 с.	Опрацювати «Щоденник» Т. Шевченка, статтю Данілеско О. Вивчаємо вірш Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати». 5 клас. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i> . 2008. № 2. С.6-7. (3 год).	Максим. оцінка – 10.	Два тижні
Модуль 3. Жанрово-композиційні особливості поетичних					

творів 40-60 рр. XIX ст. Тема 5. Жанрова своєрідність політичних поем Т. Шевченка періоду «трьох літ». 1. Специфіка, жанр поеми-містерії «Великий льох», її образи, вираження у філософсько-притчевій формі історіософської концепції поета. 2. Поема «Кавказ»: викриття колонізаторської сутності російського імперіалізму. Композиція поеми, образи, іронія і сарказм, особливості поетики. 3. Поема «Єретик» як вияв Шевченкового протестантизму. 4. Послання «І мертвим, і живим...»: сатиричні засоби творення образів, поетика. 5. Композиція поеми «Сон», панорамне та сатиричне моделювання дійсності, елементи романтичної фантастики, поетика. І. Франко про поему.	Практичне заняття з елементами оксфордських дебатів.	Церещенко Р. У пошуках скарбу великого. Т.Г.Шевченко. Поема-містерія «Великий льох». <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2016. № 10-11. С. 33-35. Музиченко-Мельничук Т. Учимося шукати істину. Робота над поемою «Сон». <i>Дивослово</i>. 2014. № 5. С. 20-24. Лисюк Н. Фольклорне підґрунтя поеми комедії Т.Шевченка «Сон» («У всякого своя доля...»). <i>СІЧ</i>. – 2004. №4. С. 36-42. Бондаренко Н. Художня інтерпретація проблеми української еліти в поемі Тараса Шевченка «І мертвим, і живим...». <i>Українська література в загальноосвітній школі</i>. 2013. № 4. С. 17-21. Бонь Н. Трагічні	Опрацювати статті: Уманська Т. В своїй хаті своя правда, і сила, і воля. Національна самовизначеність у посланні Т.Г.Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим». Конспект уроку, 9-й клас. <i>Українська мова та література</i>. 2019. № 6. С. 59-67. Бонь Н. Трагічні епізоди української історії в поемі-містерії «Великий льох». <i>Дивослово</i>. 2010. № 3. С. 24-28. Законспектувати статтю: Франко І. «Темне царство». <i>Зібр. творів: У 50 т. К.</i> : Наук, думка, 1980. Т. 26. С. 131-152. Повторити або вивчити напам'ять уривок з поеми «Сон» («Летим...	Максим. оцінка – 5.	Два тижні
---	---	---	--	----------------------------	------------------

		епізоди української історії в поемі-містерії «Великий льох». Дивослово. 2010. № 3. С. 24-28. Павлів О. Поема-містерія «Великий льох» Тараса Шевченка. <i>СІЧ</i>. 1991. № 6. С. 67-73. Воят А. Ідейно-художній зміст поеми Т. Шевченка «Великий льох». Розробка уроку. <i>Українська мова і література</i>. 1998. № 9. С. 6. Слоньовська О. Царі й колоніальна політика Росії в поезії Тараса Шевченка. <i>Дивослово</i>. 1998. № 3. С. 40-43. Заславський І. Шевченків «Кавказ» як художній феномен. <i>Дивослово</i>. 2000. № 2. С. 2-5. Барабаш Т. Поема-містерія Тараса Шевченка «Великий льох» <i>Дивослово</i>.	дивлюся аж світає...») (4 год).		
--	--	---	--	--	--

		2001. № 4. С. 7-10; № 5. С. 3-6. Пахаренко В. «Великий льох»: національна історія, історіографія, метафізичний контекст. <i>СІЧ</i> . 2001. № 3. С. 16-23.			
Тема для самостійного опрацювання. Біблійні мотиви у творчості Т. Шевченка. Мотиви «богоборства Ізраїлевого типу» у Псалмі 43. Болючі пошуки істини у «Псалмах Давидових».	Самостійна робота	Сметюх О. Тарас Шевченко і Біблія. «Ісаія. Глава 35». Цикл «Давидові Псалми». Українська література, 9 клас. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2018. № 3. С. 52-58. Підгайко О. Тарас Шевченко – апостол правди і науки. Біблійні мотиви у творах митця. 9 клас. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2015. № 10-11. С. 20-24. Дзюба І. Бог, релігія, церква в житті і творчості Шевченка. <i>Тарас Шевченко і народна культура</i> . Збірник праць	Опрацювати і законспектувати: Сітькова І. Тарас Шевченко. «Давидові Псалми». «Ісаія. Глава 35». Урок у 9 класі. <i>Дивослово</i> . 2016. № 3. С. 20-24. Проаналізувати мотив «богоборства Ізраїлевого типу» у Псалмі 43. (4 год).	Максим. оцінка – 10.	Два тижні

		наукової шевченківської конференції. Черкаси: Брама, 2004. Кн. I. С. 150-169.			
Тема 6. Своєрідність укр. поезії пошевченківськ. періоду. 1. Іван Франко про поезію пошевченківської доби. Загальні тенденції розвитку поезії у 60-х роках. 2. Жанрово-стильовий діапазон С. Руданського-лірика. Філософські та суспільно-громадські медитації («Моя смерть», «Наука», «Гей, бики!»), вірш-автопортрет («Студент»), вірш-оповідання («Над колискою»), історична медитація («Над могилою»), переспів 136-го Давидового псалму. Романсова лірика («Ти не моя», «Мене забудь», «Повій, вітре, на Вкраїну» «Голе, голе моє поле» та ін.). Філософська поема «Лірникові думи» та «Цар Соловей».	Проблемна лекція. Практичне заняття.	Латник Г. Український Рабле. <i>Руданський С. Усі твори в одному томі.</i> К.-Ірпінь : Перун, 2005. С. 5-7. Киричок П. Слово до читача. <i>Руданський С. Вибране.</i> Сімферополь : Таврія, 2002. С. 3-32. Болтівець С. Психологічні особливості вивчення поезії Куліша. <i>Дивослово.</i> 1995. № 12. С. 34-36. Панченко В. «Дума у мене стоїть на стороні почуття»: Любовні сюжети в житті і в поезії Пантелеймона Куліша. <i>Дивослово.</i> 1997. № 4. С. 44-46. Бондар М. Поезія пошевченківської доби. Система жанрів. К. :	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендовану літ. Законспектувати: Франко І. Нарис історії української руської літератури до 1890 р. http://elib.nlu.org.ua/object.html?id=7760 Проаналізувати провідні мотиви, жанрово-стильове розмаїття збірок «Досвітки. Думи і поеми», «Хуторна поезія»; «Дзвін». (6 год).	Максим. оцінка – 5	Два тижні

3. Мотиви ліро-епіки В. Мови (Лиманського). Соціальний конфлікт поеми «Ткачиха». Проблематика поем «Козачий кістяк», «На степи». 4. Поезія П. Куліша. Провідна тема збірки «Досвітки. Думи і поеми». Центральні мотиви збірки. Нові мотиви та жанрово-стильове розмаїття збірки «Хуторна поезія». Тематичний і жанровий спектри збірки «Дзвін». 5. Поезія Ю. Федьковича. Збірка 1862 р.: цикл «Думи і співанки» і «Балади та оповідання». Провідні мотиви збірки. Жанрова система поезії Ю. Федьковича.		Наук. Думка, 1986. 327с.			
Тема для самостійного опрацювання. Історичні поеми С. Руданського «Мазепа, гетьман український», «Павло Полуботок», «Іван Скоропада». Історична правда і вимисел.	Самостійна робота	Латник Г. Український Рабле. <i>Руданський С. Усі твори в одному томі.</i> К.-Ірпінь : Перун, 2005. С. 5-7. Киричок П. Слово до читача. <i>Руданський С. Вибране.</i> Сімферополь :	Проаналізув., яким чином поєднується історична правда і вимисел у поемах «Мазепа, гетьман український», «Павло Полуботок», «Іван Скоропада» (3 год).	Максим. оцінка – 10.	Два тижні

		Таврія, 2002. С. 3-32. Цеков Ю. Степан Руданський: Нарис життя і творчості. К. : Дніпро, 1983. 176 с. Бондар М. Поезія пошевченків. доби. Система жанрів. К. : Наук. Думка, 1986. 327с.			
Модуль 4. Новаторські тенденції у прозі 40-60-х рр. XIX століття та пошевченк. період. Тема 7. Марко Вовчок як продовжувачка традицій Т. Шевченка в прозі.	Проблемна лекція. Практичне заняття з презентаці- ями.	Штейнбук Ф. «Інститутка» Марка Вовчка в новій літературозна- вчій методології. <i>Вивчаємо</i> <i>українську мову</i> <i>та літературу.</i> 2015. № 19-21. С. 79-85. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х рр. XIX ст. К. : Наук, думка, 1988. 318 с. Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі / Упорядник Віра Агеєва. К. : Факт, 2002. 368 с.	Опрацювати лекційні матеріали, рекомендова- ну літ. Написати реферати або підготувати презентації на тему: «Марко Вовчок як продовжувач- ка традицій Т. Шевченка в прозі», «Джерела, проблематика та художній конфлікт «Народних оповідань» (4 год).	Максим. оцінка – 5.	Два тижні

		Єфремов С. Марко Вовчок: Школа Марка Вовчка. <i>Єфремов С. Історія українського письменства.</i> К. : Феміна, 1995. С. 385- 429. Лобач- Жученко Б. Літопис життя і творчості Марка Вовчка. К. : Дніпро, 1983. 464 с.			
Тема для самостійного опрацювання. Казки Марко Вовчок. «Дев'ять братів і десята сестриця Галя», «Кармелюк».	Самостійна робота	Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі / Упорядник Віра Агеєва. К. : Факт, 2002. 368 с.	Проблемат., художні особливості казкової повісті «Кармелюк», образ Івана Кармеля. Образи братів- розбійників у казці «Дев'ять братів і десята сестриця Галя». Ідейне спрямування твору (3 год).	Максим. оцінка – 10.	Два тижні
Тема 8. «Чорна Рада» П. Куліша як перший укр. історичний роман та його вивчення у школі.	Лекція- диспут. Практичне заняття.	Мельник М. Пантелеймон Куліш «Чорна рада». Протистояння сил державотворення і руйніництва. 9 клас. <i>Вивчаємо українську мову та літературу.</i> 2015. № 19-21. С. 38-42. Пантелеймон Куліш. Програма	Опрацювати лекційні матеріали. Проаналізув. художню модель істор. роману Вальтера Скотта в Пантелеймона Куліша. Ознайомити- ся: Шокало О. «Гарячий» Куліш і ледача	Максим. оцінка – 5.	Два тижні

		Велич особистості. 2015. https://youtu.be/hW3TqYniaTk Голубчук Т. П. Куліш «Чорна рада»: протистояння сил державотворення й руїнництва. 9 клас. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2014. № 19-21. С. 24-32. Багрій Р. «Чорна рада» дотримання моделі Вальтера Скотта і відхилення від неї. <i>Шлях сера Вальтера Скотта на Україну</i>. Пер. з англ. К. : Ред. журн. «Всесвіт», 1993. С. 49-257. Слоньовська О «Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали...»: Аналіз роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада». <i>Дивослово</i>. 1994. № 12. С.11-16. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш. <i>Історія української літератури XIX століття</i>:	інтелігенція. <i>Книжковий клуб плюс</i>. 2006. №10. С.14-16 Шупик В. Міфолгени Пантелеймона Куліша. <i>Київ. старовина</i>. 2006. №5. С.86-91. Донцов Д. Два Антагоністи (П. Куліш і Т. Шевченко). <i>Дивослово</i>. 2006. №4. С.54-59. (2 год).		
--	--	---	--	--	--

		У 3 кн.: Навч. посібник / За ред. М. Яценка. К. : Либідь, 1996. Кн. 2. С.272-318.			
Тема для самостійного опрацювання. Поєми П. Куліша «Магомет і Хадиза», «Маруся Богуславка», їх ідейно-художній аналіз. Збірка перекладів «Позичена кобза: Переспіви чужоземних співів», яка вийшла після смерті поета. Переспіви творів Байрона, Гете, Шіллера, Гайне, Пушкіна, Фета, Нікітіна, Кольцова, Некрасова. Куліш як перекладач Біблії.	Самостійна робота	Пантелеймон Куліш. Програма Велич особистості. 2015. https://youtu.be/hW3TqYniaTk Нахлік Є. Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель. К. : Український письменник, 2007. 456 с. Повість про український народ. Моє життя (Жизнь Куліша). Хутірська філософія і віддалена од світу поезія. (Упорядкування, передмова, переклад, примітки – Олександр Шокало). К.: Редакція журналу «Український Світ», 2005. 384 с.	Ідейно-художній аналіз поєм П. Куліша «Магомет і Хадиза», «Маруся Богуславка» (2 год).	Максим. оцінка – 10.	Два тижні
Тема 9. Основні тенденції розвитку укр. прози 40-60 рр. XIX ст. Тести на практичному занятті.	Практичне підсумкове заняття. Тести.	Зінченко Н. Як вивчати оповідання «Скарб» О.Стороженка на уроках української літератури. <i>Укр</i>	Опрацювати Хропко П. Олекса Стороженко і його літературна спадщина.	Максим. оцінка – 20.	Два тижні.

		аїнська література в загальноосвітній школі. 2007. № 12. С. 41-42. Нахлік Є. Амбівалентне трактування пристрасі: Новелістика Ю.Федьковича. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст. К. : Наук, думка, 1988. С. 253-278. Пойда О. А. Олекса Стороженко (нарис життя і творчості). Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. 240 с. Стороженко О. Марко Проклятий. Повість. Оповідання. К. : Дніпро, 1989. 623 с. Бондар М. Юрій Федьковича. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. К.: Либідь, 1995. Кн. 2. С. 319-350. Гальчук О. Героїчна людина чи людяний герой? (Трансформац. агіографічних	Стороженко О. Марко Проклятий. Повість. Оповідання. К. : Дніпро, 1989. С. 5-20. (2 год). Бірченко М. Ти знаєш, що ти – людина... [Олекса Стороженко. «Скарб». Морально-етичні проблеми оповідання]. Українська мова та література. 2017. № 1-2. С. 25-28. (2 год).		
--	--	--	--	--	--

		мотивів у західноєвроп. та українській прозі 18-19 ст.). <i>Київська Старовина.</i> 2004. №3. С.92-96.			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття – 50 балів, за контрольну роботу – 20 балів, за самостійну роботу – 10 балів, тести – 20 балів). Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).			
Вимоги до письмової роботи		Ви повинні виконати контрольну роботу, що складається з теоретичного питання, практичного завдань для перевірки навиків та здібностей, зокрема уміння зробити ідейно-художній аналіз тексту, характеризувати стиль письменника, закономірності розвитку літературного процесу.			
Практичні заняття		Максимальна оцінка за кожне заняття 5 балів. Наприкінці курсу виводимо середній показник, який множимо на коефіцієнт, який дозволяє отримати максимальну оцінку – 50 балів.			
Умови допуску до підсумкового контролю		Виконання 50 % завдань.			
7. Політика курсу					
Студент повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Забороняються плагіат та списування. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід. Обов'язковим є прочитання художніх текстів, які виносяться на обговорення. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, усна або письмова відповідь. Тестування (4 варіанти тестів по 40 запитань) наприкінці курсу. Обов'язковим є для отримання заліку є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи, оцінка за тести. Викладач гарантує доступність зустрічей як, у межах університету, так і можливість заочної комунікації та консультування (телефон, вайбер, електронна пошта).					
8. Рекомендована література					
Бернадська Н. Творчість Тараса Шевченка у шкільній парадигмі: до проблеми вивчення української літератури. <i>Дивослово</i>. 2019. № 5. С. 52-54. Бондаренко Ю. Самостійна робота як спосіб реалізації загальнодидактичних та методико-літературних завдань. <i>Дивослово</i>. 2018. № 1. С. 23-27. Боронь О. Поет і його проза: генеза, семантика і рецепція Шевченкової творчості [Збірка статей]. К.: Критика, 2015. 344 с.					

- Боронь О. Спадщина Кобзаря Дармограя: джерела, типологія та інтертекст Шевченкових повістей. (Монографія). Київ: Критика, 2017. 496 с.
- Грабович Г., Назаренко М., Боронь О. Тарас Шевченко в критиці. Т. 1. Прижиттєва критика. К. : Критика, 2013. 804 с.
- Грабович Г. Тарас Шевченко в критиці. Т. 2. Посмертна критика. К. : Критика, 2016. 806 с.
- Грабович Г. Шевченко, якого ми не знаємо (з проблематики символічної автобіографії та сучасної рецепції поета). К. : Критика, 2000. 317 с.
- Дзюба І. М. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 720 с.
- Задорожна Л. М., Семенюк Г. Ф., Росовецький С. К., Вільна Я. В., Задорожна С. В., Гнатенко В. І. Шевченкознавство у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (1860 – 2010). 2-ге вид., допов. та перероб. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 580 с.
- Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. Вид. 2. К.: Обереги, 2004. 480 с.
- Історія української літератури XIX століття [Текст]: у 3-х кн. Кн. 2 : 40-ві-60-ті роки XIX ст. / За ред. М. Яценка. К. : Либідь, 1996. 384 с.
- Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. М. Жулинського. Кн. 2. К. : Либідь, 2006. 712 с.
- Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О. Галича. К. : ЦНЛ, 2006. 392 с.
- Клочек Г. Д. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація: Посібник для вчителя. К.: Освіта, 1998. 238 с.
- Куліш П. Твори: В 2-х т. К. : Дніпро, 1989. Т. 2: Чорна Рада: Хроніка 1663 року. Оповідання: Драматичні твори. Статті та рецензії. 1989. 586 с.
- Мафтин Н. В., Табачин Л. Т. Історія української літератури першої половини XIX століття: Методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2001. 36 с.
- Мельник М. Пантелеймон Куліш «Чорна рада». Протистояння сил державотворення і руїництва. 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 19-21. С. 38-42.
- Нахлік Є. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики. Л. : [НАН України. Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка](#), 2003. 368с.
- Нахлік Є. Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель. К. : Український письменник, 2007. 456 с.
- Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст. К. : Наук. думка, 1988. 318 с.
- Пантелеймон Куліш. Програма Велич особистості. 2015.
<https://youtu.be/hW3TqYniaTk>
- Пономаренко О. Із секретів поетичної майстерності Т. Шевченка: духовно-художні відкриття «Кобзаря» (1840), романтичного національного Пророка «Трьох літ», «Нескореного прометея» на засланні, візонера демократичного ладу України майбутнього. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 31-32. С. 21-26.
- Сверстюк Є. Шевченко і час / Є. Сверстюк. Київ–Париж : Воскресіння, 1996. 160 с.
- Сітькова І. Тарас Шевченко. «Давидові Псалми». «Ісаія. Глава 35». Урок у 9 класі. *Дивослово*. 2016. № 3. С. 20-24.
- Сметюх О. Тарас Шевченко і Біблія. «Ісаія. Глава 35». Цикл «Давидові Псалми». Українська література, 9 клас. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 3. С. 52-58.
- Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі / Упорядник Віра Агеєва. К. : Факт, 2002. 368 с.

Уманська Т. В своїй хаті своя правда, і сила, і воля. Національна самовизначеність у посланні Т. Г. Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим». Конспект уроку, 9-й клас. *Українська мова та література*. 2019. № 6. С. 59-67.

Ходацька О. Тарас Шевченко – геній і людина. Нове прочитання творів Кобзаря. *Українська література, 9 клас. Українська мова й література в школах України*. 2018. № 3. С. 43-45.

Шевченківська енциклопедія: в 6-ти т. / НАН України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка ; редкол.: М. Г. Жулинський (голова) [та ін.]. К. : 2012-2014.

Шевченко Т. Повне зібрання творів: У 12 т. / [редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін.]. К.: Наук. думка, 2001. Т. 5: Щоденник. Автобіографія. Статті. Археологічні нотатки. «Букварь южнорусский». Записи народної творчості. 496 с.

Шевченкіана українського зарубіжжя: бібліогр. покажч. до 200-річчя від дня народж. Т. Шевченка / Львів. обл. універс. наук. б-ка ; упоряд.: Л. Рудик, Г. Москович ; ред. О. Букавіна ; наук. ред. І. Лешнівська. Львів : 2015. 65 с.

Шевченкознавство в сучасному світі: монографія / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка; авт.: Н. Білик, І. Бондаренко, Г. Верба [та ін.] ; передм.: Л. Коломієць, І. Бондаренко. Київ : Київ. ун-т, 2014. 463 с.

Шевчук В. «Personae verbum» (Слово і постасне): Розмисел. К. : Твім інтер, 2001. 264 с.

Штейнбук Ф. «Інститутка» Марка Вовчка в новій літературознавчій методології. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 19-21. С. 79-85.

Матеріали навчально-методичного комплексу:

Питання для поточного та підсумкового контролю.

1. Витоки образного світу Т. Шевченка.
2. Т. Шевченко як поет-романтик.
3. Період «Трьох літ». Його характеристики.
4. «Чорна Рада» П. Куліша як перший український історичний роман.
5. Жанр балади у творчості Т. Шевченка. Поєднання «ліричного», «епічного» і «драматичного» начал у баладах.
6. Релігійні основи поетичного світобачення Т. Шевченка.
7. Художні особливості поетичного доробку П. Куліша.
8. Панорамне та сатиричне моделювання дійсності у політичній поемі Т. Шевченка «Сон».
9. Прояви історичної міфологізації минулого у поемах Т. Шевченка «Тарасова ніч», «Іван Підкова», «Гамалія».
10. Художні особливості великої прози Марко Вовчок.
11. Образ безіменної матері у поемі Т. Шевченка «Неофіти».
12. Історіософські візії в поезіях Т. Шевченка «Стоїть в селі Суботові», «Чигирине, Чигирине...», «Іржавець».
13. Історична та художня правда у поемі Т. Шевченка «Гайдамаки».
14. Неоднозначність образу Б. Хмельницького у творчості Т. Шевченка.
15. Послання Т. Шевченка «І мертвим, і живим...»: сатиричні засоби творення образів.
16. Художні особливості лірики Ю. Федьковича.
17. Джерела, проблематика та конфлікт «Народних оповідань» Марка Вовчка.
18. Поняття триєдності у містерії Т. Шевченка «Великий льох».
19. Періодизація життя і творчості Т. Шевченка: хронологічні межі.
20. Романтична концепція митця у творах Т. Шевченка «Думи мої, думи мої», «Перебендя», «До Основ'яненка».

21. Балада як літературний жанр. Балада в українській літературі дошевченківського періоду.

22. «Причинна» Т. Шевченка і балада «Молодиця» Л. Боровиковського: спроба порівняльного аналізу. Художньо-естетичний зміст.

23. Продовження розробки мотивів розлуки і смерті дівчини в баладі «Тополя». Розкриття соціальної нерівності у творі. Обрамлення сюжету картинами природи. І. Франко про баладу. Порівняльний аналіз балади «Тополя» і балади А. Міцкевича «Утеча».

24. Балада «Утоплена»: сюжет, спільні мотиви з оповіданням М. Гоголя «Майська ніч, або утоплена».

25. Сюжет, композиція соціально-побутової поеми «Катерина». Характеротворення образів. Оцінка героїні І. Франком.

26. Материнський подвиг вдови в романтичній фольклорно-пісенній poemі «Сова».

27. «Наймичка» як етапний твір у розвитку Шевченкового психологічного реалізму.

28. Сила образу безіменної матері-страдниці з поеми «Неофіти».

29. Сюжет і композиція біблійно-філософської поеми «Марія». Порівняльний аналіз Шевченкового твору з відповідною частиною Біблії, де йдеться про народження і місію Ісуса Христа.

30. Джерела, сюжет і композиція романтичної героїко-історичної поеми «Гайдамаки».

31. Ідейно-художній аналіз ліричних творів на історичні теми: структура, символіка образів, тропи. Вияв у поезії «Розрита могила» протесту проти соціального і національного гноблення. Оцінка Б. Хмельницького.

32. Поезія «Чигирине, Чигирине» як зразок громадянської лірики: жанр, композиція твору, розгортання сюжету, особливості віршування.

33. Виступ Т. Шевченка проти фальсифікації минулого України в поезії «Холодний яр».

34. Болючі пошуки істини у «Псалмах Давидових». Мотиви «богоборства Ізраїлевого типу» у Псалмі 43.

35. Специфіка, жанр поеми-містерії «Великий льох», її образи, вираження у філософсько-притчевій формі історіософської концепції поета.

36. Поема «Кавказ»: викриття колонізаторської сутності російського імперіалізму. Композиція поеми, образи, іронія і сарказм, особливості поетики.

37. Поема «Єретик» як вияв Шевченкового протестантизму.

38. Протистояння добротворчого начала метафізичному, світовому злу («Неофіти»).

39. Біблійні мотиви у творчості поета періоду «трьох літ», «Заповіт».

40. Послання «І мертвим, і живим...»: сатиричні засоби творення образів, поетика.

41. Марко Вовчок як продовжувачка традицій Т. Г. Шевченка в прозі.

42. Джерела, проблематика та художній конфлікт «Народних оповідань». Жанрова своєрідність, форма викладу, особливості мови.

43. Суспільно-політичні та літературно-естетичні погляди П. Куліша.

44. Історія написання і видання роману П. Куліша «Чорна рада».

45. Іван Франко про поезію пошевченківської доби. Загальні тенденції розвитку поезії у 60-х роках.

46. Розробка художньої концепції пристрасі-кохання у новелістиці Ю. Федьковича («Люба-згуба», «Серце не навчити»). Моральний ідеал письменника («Сафат Зінич», «Гальянка»). Тематика жовнірського життя у творчості («Три як рідні брати», «Штефан Славич»).

47. Жанрова своєрідність оповідань Олекси Стороженка («Закоханий чорт», «Матусине благословення», «Вуси», «Голка» та ін.).

48. Романтична повість Олекси Стороженка «Марко Проклятий» як поєднання національної фольклорної традиції та традицій західноєвропейського готичного роману.

49. Соціально-психологічний роман А. Свидницького «Люборацькі»: проблематика, система образів, композиція твору, місце в літературному процесі. Розвиток жанру роману в українській прозі 40-60-х років.

Завдання для комплексної контрольної роботи (ККР)

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія укр. літ. 40-60 рр. XIX ст.»

ВАРІАНТ 1

1. Проаналізуйте особливості розвитку укр. літ. 40-х рр. XIX століття.
2. У вигляді порівняльної характеристики проаналізуйте образи головних героїнь із поем Т. Шевченка «Наймичка», «Катерина».
3. Перечисліть твори написані Т. Шевченком у період «трьох літ».
4. Жанр балади у творчості Т. Шевченка.

ВАРІАНТ 2

1. Дайте оцінку діяльності Кирило-Мефодіївського братства. Проаналізуйте «Книгу буття українського народу» М. Костомарова, враховуючи особливості тогочасної суспільної ситуації.
2. Проаналізуйте композицію поеми Т. Шевченка «Марія», порівняйте її з відповідною частиною «Біблії».
3. Який художній засіб використано в рядку: «На всіх языках все мовчить»?
4. Охарактеризуйте розвиток жанру балади у дошевченківський період.

ВАРІАНТ 3

1. Проаналізуйте витоки образного світу Т. Шевченка.
2. Дайте оцінку поетичному доробку П. Куліша.
3. Який вид звукопису і для чого використано у баладі Т. Шевченка «Причинна»?
4. Обґрунтуйте поєднання «ліричного», «епічного» і «драматичного» начал у баладах.

Зразок тестових завдань:

Першу картину сну в однойменній poemі «Сон» («У всякого своя доля...») Т. Шевченко розпочинає описом:

- А. зовнішності цариці;
- Б. пам'ятника Петру І;
- В. сибірського краєвиду;
- Г. літнього ранку в Україні.**

«Цар волі» у poemі «Сон» («У всякого своя доля...») Т. Шевченка – це

- А. Микола І;
- Б. Петро І;
- В. карний злочинець;
- Г. борець із самодержавством.**

У сцені, названій І. Франком «генеральним мордобитієм» («Сон» («У всякого своя доля...»), Т. Шевченко використав:

- А. гротеск;**
- Б. сарказм;
- В. іронію;
- Г. сатиру.

Вірш «Мені однаково...» Т. Шевченка є зразком:

- А. філософської лірики;**
- Б. інтимної лірики;
- В. пейзажної лірики;
- Г. громадянської лірики.

Рядки «Борітеся – поборете,/ Вам Бог помагає!/ За вас правда, за вас слава/ І воля святая!» зустрічаються у вірші Т. Шевченка:

- А. «До Основ`яненка»;
- Б. «І мертвим, і живим...»;
- В. «Гайдамаки»;
- Г. «Кавказ».**

Слова «Спасибі тобі, Богу, милий друже мій великий, за твої подарунки і особливо – за «Чорну раду», я вже її двічі прочитав, прочитаю і третій раз і все таки не скажу більше нічого, як спасибі» П. Кулішу адресував:

- А. М. Костомаров;
- Б. Т. Шевченко;**
- В. В. Білозерський;
- Г. І. Нечуй-Левицький.

Слова «знала такі тайни історичної душі українського народу, яких тепер уже ніхто не знає або вповісти не вміє», присвячені Марко Вовчок, належать:

- А. Олені Пчілці;
- Б. Лесі Українці;**
- В. Олександрі Білозерській;
- Г. Ользі Кобилянській.

Кульмінація вірша «Заповіт» Т. Шевченка зосереджена у словах:

- А. «Поховайте та вставляйте, / Кайдани порвіте...»;**
- Б. «Як умру, то поховайте...»;
- В. «Все покину і полину / До самого Бога...»;
- Г. «Не забудьте пом'янути / Незлим тихим словом».

У рядках «А тюрм, а люду! Що й лічить! / Од молдаванина до фіна, / На всіх язиках все мовчить, / Бо благоденствує» Т. Шевченко використав:

- А. іронію;**
- Б. анафору;
- В. епіфору;
- Г. епітети.

Сам Т. Шевченко назвав твір «Сон» («У всякого своя доля...»):

- А. поемою;
- Б. посланням;
- В. комедією;**
- Г. трагедією.

За визначенням літературознавців, поема «Сон» («У всякого своя доля...») Т. Шевченка жанрово характеризується як:

- А. романтична поема;
- Б. містерія;

В. лірико-епічна поема;

Г. лірико-сатирична поема.

Викладач: кандидат філологічних наук,
доцент Наталія Михайлівна Вівчарик